

[Forsvarsministeren.]

her foreligger til behandling, at samtlige befalingsmænd indenfor de respektive værn principielt skal gennemgå den samme indledende befalingsmandsuddannelse, hvadenten de så går over i specialgruppen, eller de går over til førergruppen indenfor værnene. Man har yderligere i den nye ordning gennemført det demokratiske princip, at der skal være adgang for enhver, der møder som menig soldat, til at kvalificere sig endogså til de højeste stillinger indenfor forsvaret, for såvidt vedkommende har de karakteregenskaber, der kræves, og er i besiddelse af den energi, som ligeledes kræves til at gå vejen fra menig til officer. Og det er vel at mærke således, at det er staten, der giver ham dette tilbud, og staten, der bekoster den uddannelse, der i så henseende skal til. Det vil sige, at den unge mand, der møder med folkeskoleuddannelse, og som vil underkaste sig de strabadser, der følger med også rent studiemæssigt ved at gennemgå alt det, der hører til en uddannelse indenfor værnene, har mulighed derfor, og han har ingen udgift dertil.

Man har som sagt yderligere fæstet i den nye lov det princip, at befalingsmænd, som ikke i starten søgte at uddanne sig til denne førerlinie, altså officerslinien, skal kunne kvalificere sig gennem lang og god tjeneste til at overtage særlige officersstillinger, altså specialofficersstillinger, uden at have gennemgået den normale officersuddannelse. Det er efter min mening også et fremskridt, og jeg tror, det er en ordning, som man, til trods for at man vrisser ad den i øjeblikket, indenfor store dele af værnene hilser med stor tilfredshed.

Endelig vil man for hærens vedkommende indføre det samme, som søværnet har haft i mange år, den såkaldte mathordning, altså adgangen til at antage værnepligtigt mandskab på kontrakt — og så kan de pågældende naturligvis efterhånden få lejlighed til at glide ind i den almindelige uddannelse som befalingsmænd. Det er en ordning, som er nødvendiggjort af hele den tekniske udvikling, der nødvendiggør, at man må bygge de forskellige værn på et øget antal af specialister. Det er det, man med et andet udtryk kalder den „hårde kerne“ indenfor værnene. Den har et årelangt kendskab til det materiel, der skal behandles, hvorved man både uddannelsesmæssigt og taktisk vil opnå at få mere hold på det hele og fastere rammer indenfor dansk forsvaret.

Under drøftelserne i det andet høje ting og i forsvarskommissionen har man været enig om, at når nu staten ofrer store beløb

på uddannelsen af befalingsmænd, må det også være rimeligt og naturligt, at disse befalingsmænd virkelig bliver anvendt på de poster, til hvilke de er uddannet, det vil sige, at de mere underordnede opgaver, det rent kontormæssige, rutinemæssige arbejde indenfor værnene, så i tilsvarende udstrækning må overgå til civilt personel.

Ja, det er nogle af hovedtrækkene i den såkaldte personelordning, og som jeg udtalte i folketinget, vil jeg også i landstinget sige: om den ordning, der her skabes, er den bedst mulige personelordning, tør jeg ikke sige; men det er en ordning, der har kunnet samle et betydeligt flertal, og en ordning som på mange punkter betyder et fremskridt fra det, vi har bygget på tidligere.

Jeg vil derfor sluttelig blot anbefale både organisationslovforslaget og personellovforslaget til en velvillig behandling i landstinget.

Henry Hansen: Der er nok en del mennesker, der har været noget betænkelige, da de første gang hørte om, hvilke summer vore militærudgifter ville komme op på ved den nyordning; man nu kan se rammerne for. Det er jo rigtigt, at det, sammenlignet med de tal, vi før krigen var vant til at regne med, er mange penge, det her kommer til at dreje sig om. Men forøvrigt er det jo sådan, at man på ingen områder mere kan regne med førkrigniveauet. Det er imidlertid ikke alene den almindelige prisstigning, der her giver sig udslag; udviklingen ude i verden, den stærke spænding, der fortsat er tilstede, er jo hovedårsagen til de øgede udgifter.

Det gik ikke sådan, som vi håbede og troede det skulle komme til at gå efter de lange krigsår, da nazismen og fascismen blev nedkæmpet og vi derefter fik De Forenede Nationer: at nu kunne soldaterne sendes hjem, nu kunne der nedrustes og kræfterne og pengene alene bruges i den fredelige genopbygnings tjeneste. Det var vort ønske her i Danmark, at det skulle gå sådan; og det samme ønske nærede man i andre demokratiske lande, og der omsatte man ønsker og hensigter i handling. Man sendte armeerne hjem, man nedrustede; men da det viste sig, at landene østpå ikke gjorde det samme, er det forståeligt, at en vis betænkelighed kom til udtryk. Forsøg på i De Forenede Nationer at opnå en afspænding — således som den højtærede forsvarsminister også skildrede det — har hidtil givet negative resultater.

Militariseringen og oprustningen i de østeuropæiske lande, der er under fremmed indflydelse, har ikke gjort tilstandene lysere.